

Як стають бібліотекарями у США: деякі аспекти вищої бібліотечної освіти

*Чуканова Світлана,
Координатор Американської Бібліотеки
ім. В. Китастого у НаУКМА*

Система освіти у США

- ◆ Система освіти у США є досить розгалуженою та багатоступеневою.
- ◆ В США існує поділ освітніх установ на приватні та державні, прибуткові та неприбуткові

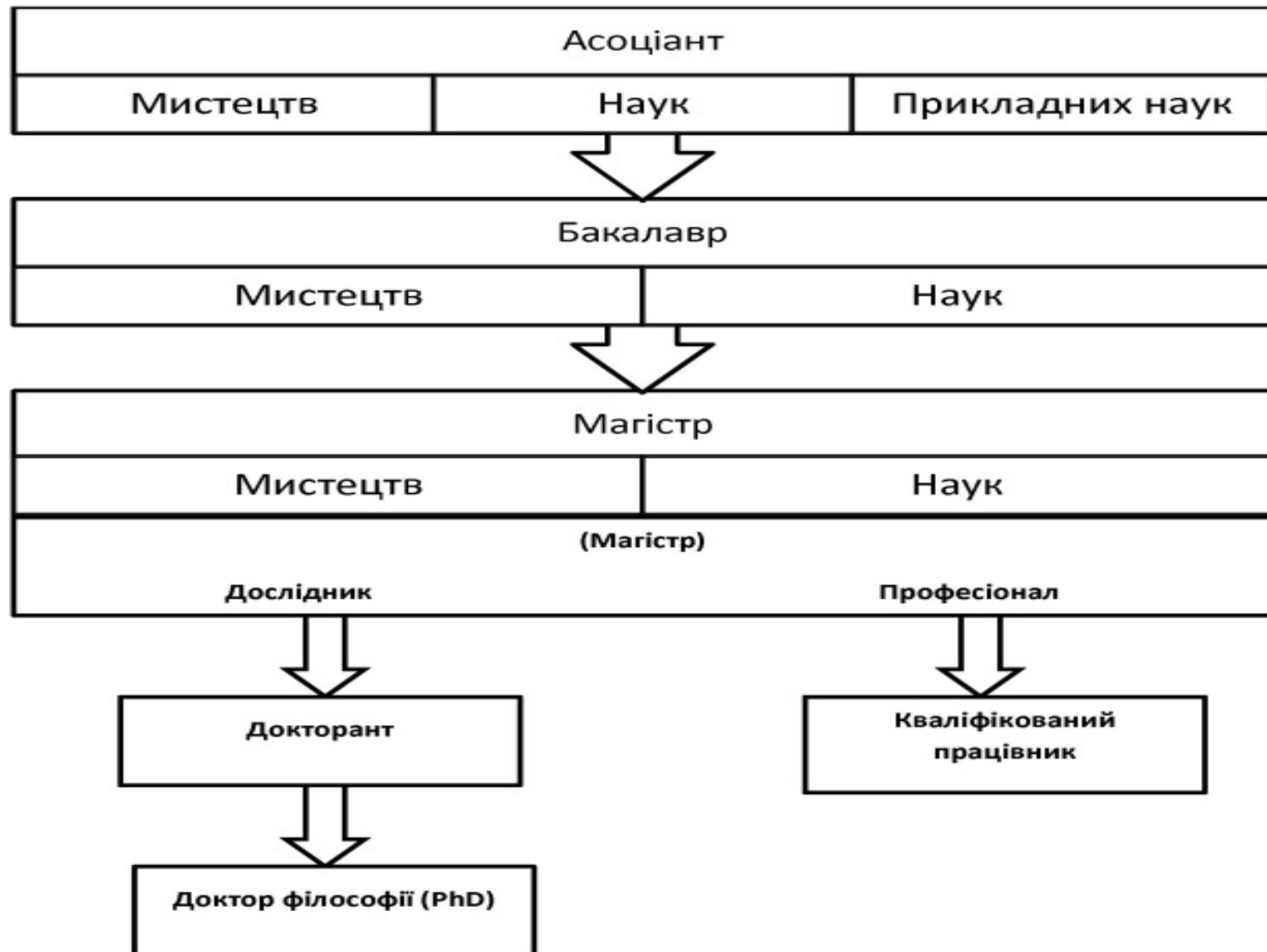

Структура вищої освіти у США

- ◆ **Ступінь Асоціанта (мистецтв або наук або прикладних наук) – 2 роки навчання у ком'юніті коледжі (пор. до українського технікуму)**
- ◆ **Бакалавр (мистецтв або наук) – 4 роки міждисциплінарних студій в університеті або коледжі**
- ◆ **Магістр (мистецтв, наук, бізнесового адміністрування) – 2 роки навчання в університеті, - поділяється на два типи – Магістр - дослідник та Магістр – професіонал.**
- ◆ **Доктор Філософії (не тотожно але близько до кандидата наук в Україні)**

Структура вищої освіти у США

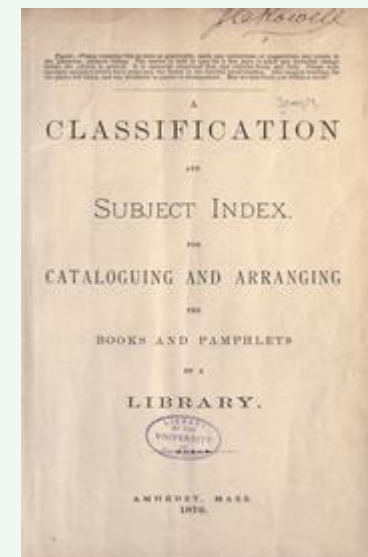
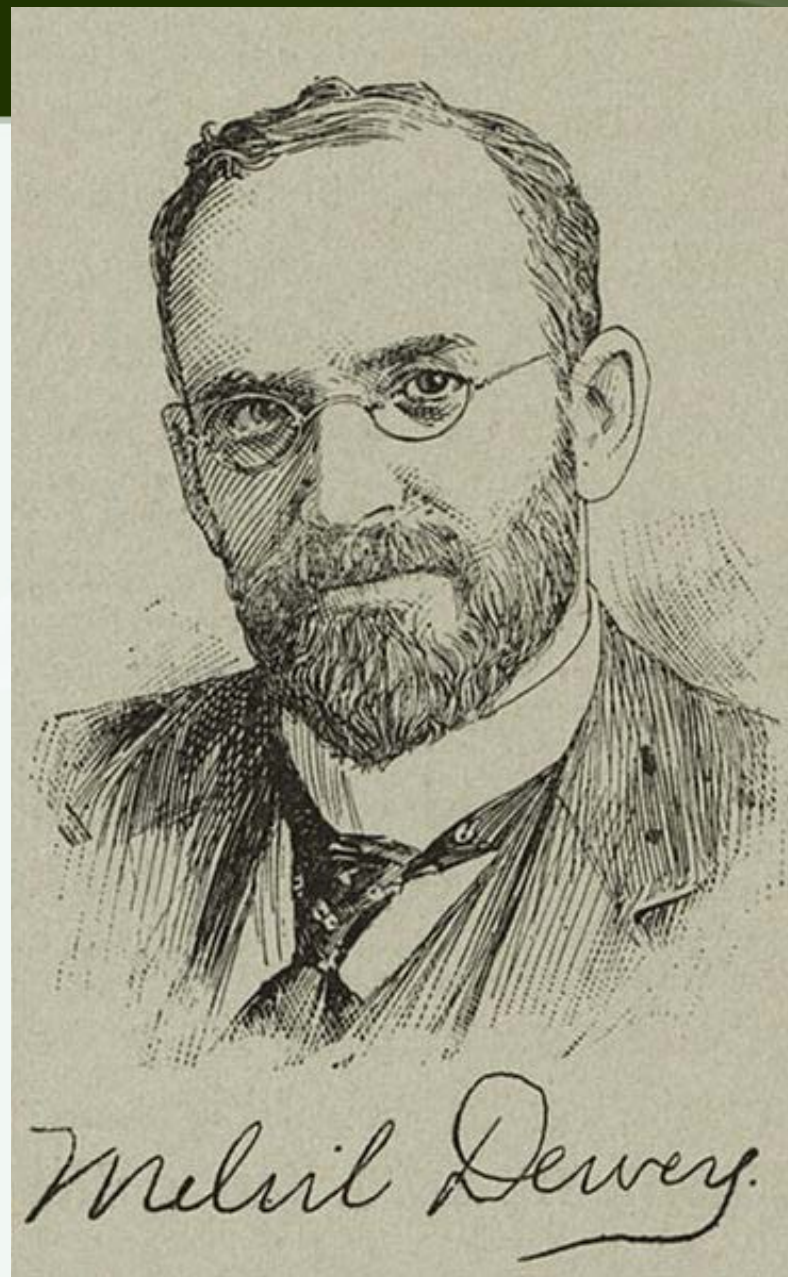
Академічний рік у США

- ◆ Типовий академічний рік у США триває 9 місяців і складається з **Трьох** семестрів.
- ◆ Протягом кожного семестру студент обирає курси, кожен з яких нараховує певну кількість кредитів.
- ◆ В середньому для ступеню бакалавра потрібно набрати **120-130** кредитів і **30-64** – для ступеню магістра

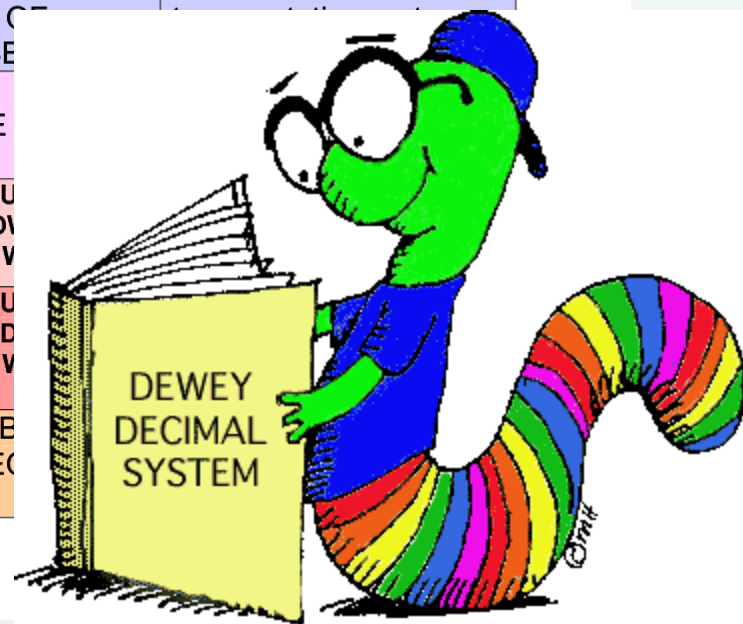

Бібліотечна освіта у США : витоки

- ◆ До 1850 року ніхто навіть не говорив про необхідність бібліотечної освіти, бібліотекарі навчалися на своїх помилках і нарешті у період з 1850 по 1875 почали з'являться перші бібліотечні наукові статті у педагогічних журналах, а згодом і у бібліотечних часописах.
- ◆ Основні принципи бібліотечної освіти були закладені у період з 1876 по 1923 роки, коли США стали адаптувати елементи британської освітньої моделі.
- ◆ Серед найбільших ентузіастів американської бібліотечної справи та освіти вагомим внеском вирізняється **Мелвіл Дьюї** (розробник відомої усім бібліотечної класифікації ДДК).

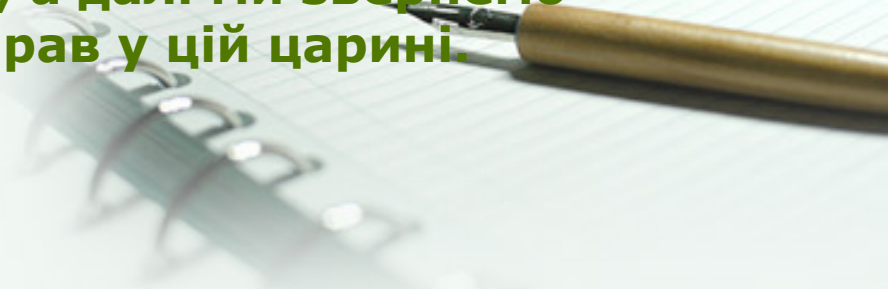

001-099	Generalities	PREQUEL TO THE DEWEY DECIMAL SYSTEM	Encyclopedias, curiosities and wonders, unexplained mysteries
100-199	Philosophy	WHO AM I?	Books about the self, feelings, dreams, witchcraft
200-299	Religion	WHO MADE ME?	Christianity, Judaism, Buddhism, Hinduism, etc., and Mythology
300-399	Social Science	WHO'S THE GUY IN THE NEXT CAVE?	Customs, cultures, laws, manners, costumes, fairy tales
400-499	Languages	HOW DO I TALK TO THAT GUY?	Dictionaries, parts of speech, sign language, foreign language aids
500-599	Natural Science	LET'S TALK ABOUT THE WORLD WE SEE	Mathematics, earth, astronomy, chemistry, plants, wild animals
600-699	Applied Science	NOW LET'S MAKE STUFF OUT OF WHAT WE SEE	Inventions, robots,
700-799	Arts and Recreation	NOW LET'S HAVE SOME FUN	
800-899	Literature	LET'S TELL OUR CHILDREN HOW WONDERFUL WE ARE	
900-999	Geography and History	LET'S TELL OUR FUTURE CHILDREN HOW WONDERFUL WE ARE	
92 and 920	Biography and Collective Biography	FIND OUT ABOUT FAMOUS PEOPLE	

Бібліотечна освіта у США : витоки

- ◆ Дьюї у 1876 році започаткував перший бібліотечний часопис **American Library Journal**, редакцію якого у 1877 році під свій патронат взяла новостворена Американська Бібліотечна Асоціація (одним із засновників якої був також Дьюї), змінивши назву часопису на **Library Journal**.
- ◆ Саме завдяки цьому видатному бібліотекознавцю розпочалось професійне навчання бібліотекарів у США. Сталось це у **1879** році, коли почали відкриватись бібліотечні школи. Справу Дьюї продовжили його учні, які згодом стали розробляти власні навчальні плани для студентів бібліотечних шкіл. Ось так коротко можна описати історію виникнення бібліотечної освіти у США, а далі ми звернемо увагу на сучасний стан справ у цій царині.

THE
AMERICAN
Library Journal
[MONTHLY]

ASSOCIATE EDITORS:

JUSTIN WINSOR, *Boston Public Library*; J. L. WHITNEY, *Boston Public Library*; FRED. B. PERKINS, *Boston Public Library*; CHAS. A. CUTTER, *Boston Athenaeum*; EZRA ABBOT, *Harvard University*; JOHN FISKE, *Harvard University Library*; REUBEN A. GUILD, *Brown University Library*; J. CARSON BREVOORT, *Astor Library*; H. A. HOMES, *New York State Library*; S. B. NOYES, *Brooklyn Mercantile Library*; FRED. VINTON, *Princeton College Library*; L. P. SMITH, *Philadelphia Library Co.*; A. R. SPOFFORD, *Library of Congress*; J. EATON, *Bureau of Education*; J. S. BILLINGS, *National Medical Library*; WM. F. POOLE, *Chicago Public Library*; CHAS. EVANS, *Indianapolis Public Library*; THOMAS VICKERS, *Cincinnati Public Library*; W. T. HARRIS, *St. Louis*; J. J. BAILEY, *St. Louis Public School Library*; A. E. WHITAKER, *San Francisco Mercantile Library*.

Managing Editor: MELVIL DEWEY, 13 Tremont Place, Boston.

VOL. I. No. 1.
[SEPTEMBER 30, 1876.]

Contents:

	Page		Page
A WORD TO STARTERS OF LIBRARIES—Justin Winsor	1	COMMUNICATIONS:	15
THE FRANKLIN SOCIETY OF PARIS—Charles A. Cutter	3	Inter-Library Loan of Books—Publishers' Title-Slips	15
THE PROFESSION—Melvil Dewey	5	THE LIBRARY CONFERENCE	16
THE GOVERNMENT LIBRARY REPORT—L. E. Jones	7	CENTENNIAL LIBRARY EXHIBITS—C. Warren	18
PUBLIC DOCUMENTS—Melvil Dewey	10	THE RIDGWAY LIBRARY BUILDING—Addison Hutton	19
EDITORIAL NOTES:	12	BIBLIOGRAPHY:	20
Library Progress in 1876—Plan of the Library Journal—Its Support—The Conference—The Government Report—A Museum of Comparative Bibliography—A Co-operative Index to Periodicals—Uniform Title-Slips from Publishers		1. Notices.—2. Title-Record of Recent Issues.—3. Contents of Periodicals.—4. References.	
		NOTES AND QUERIES	23
		PSEUDONYMS AND ABBREVIATIONS	24
		GENERAL NOTES	24

PUBLISHER: F. LEYFOLDT, 37 Park Row, New York.

YEARLY SUBSCRIPTION, \$5.00.

SINGLE NUMBERS, 50 CENTS.

THE
LIBRARY
JOURNAL

For Over Fifty Years the Leading
Periodical of the Library Profession

THE LIBRARY JOURNAL text presents a comprehensive survey of the activities and interests of the whole library profession—public, college, business, high school. It is indispensable for those who want to keep informed of the latest developments in library administration.

¶ The American Library Association says of THE LIBRARY JOURNAL: "A semi-monthly exponent of library progress whose volumes constitute a bibliothecal work now recognized as a necessity in every progressive library and as unexcelled in any language."

¶ THE LIBRARY JOURNAL advertising section also is important because it is, in fact, a current directory of business firms which serve intelligently special library needs.

Subscription Price \$5.00 per year

R. R. BOWKER CO., Publishers, 62 West 43rd St., N. Y.

Бібліотечна освіта у США

- ◆ У США з 1992 року не має ступеню бакалавра з бібліотечної справи.
- ◆ Цю спеціальність можна отримати лише в магістратурі, маючи ступінь бакалавра з будь - якої іншої спеціальності.
- ◆ Магістр Бібліотекознавства та Інформології – відносно новий ступінь, раніше (проте він діє і нині) бібліотекарі здобували ступінь Магістра Бібліотекознавства або Магістра Наук з Бібліотекознавства.

Бібліотечна освіта у США

- ◆ За даними опитування, розпочатого у 2012 році, інформаційне агенство US News склало рейтинг 51 бібліотечної школи, акредитовані Американською Бібліотечною асоціацією. Ранжування проводилось на основі опитування та аналізу навчальних програм. Отже, на сьогоднішній день трійку найкращих навчальних програм за спеціальністю бібліотекознавство та інформологія надають:
- ◆ Іллінойський Університет Урбана – Шампейн;
- ◆ Університет Північної Кароліни – Чепел Гілл;
- ◆ Вашингтонський Університет.

Бібліотечна освіта у США

- ◆ Майже в усіх університетах – лідерах бібліотечні спеціальності подібні: архівна справа, робота в цифровому середовищі, інформаційні системи, робота з медіа засобами, робота у бібліотеках для дітей та молоді. Подекуди зустрічаються й такі спеціальності як бібліотекознавство у галузі охорони здоров'я, правове бібліотекознавство.

Бібліотечна освіта у США

Наукова робота та навчальна програма з бібліотекознавства та інформології у США займаються нагальними питаннями, вирішення яких суттєво впливають на стан бібліотечної справи. Серед основних проблем, які активно досліджуються бібліотекознавством та інформологією у США можемо назвати:

- ◆ Інформаційно – пошукова поведінка користувачів;
- ◆ Авторське право;
- ◆ Оцифрування рідкісних видань;
- ◆ Аналіз думки користувачів щодо поліпшення послуг;
- ◆ Веб-дизайн;
- ◆ Менеджмент бібліотечних колекцій;
- ◆ «Хмарні технології»;
- ◆ Опис метаданих.

Бібліотечна освіта у США

- ◆ На відміну від США в Україні поки що наукова та навчальна робота у цій галузі дещо відстає.
Основною відмінністю між бібліотечною освітою США та України є відсутність у США ступеню бакалавра з бібліотекознавства.
- ◆ Це дає кращий результат, адже особа, що вступає до бібліотечної школи вже має базову, а іноді повну вищу чи навіть наукову освіту і до того ж **має досвід роботи у бібліотеці.**
- ◆ В Україні бібліотекарів готують одразу, починаючи зі ступеню бакалавра, досвід роботи у бібліотеці не є обов'язковою вимогою при вступі.
- ◆ Як результат – у США бібліотекар – досвідчений працівник з ґрунтовними знаннями у кількох галузях, котрий пройшов фахову підготовку за програмою, зміст якої визначений та **затверджений громадською організацією**, яка ставить вимоги до роботи бібліотекарів у США.

Бібліотечно – інформаційні студії

- ◆ У стандартах, запроваджених Американською Бібліотечною Асоціацією зазначається, що «Бібліотечні та інформаційні студії – це дисципліна, яка займається вивченням сервісів та технологій, направлених на управління інформацією та ресурсами.

Типовий навчальний план зі спеціальності бібліотекознавство та інформологія у США включає у себе такі дисципліни:

- ◆ **Принципи роботи довідкової служби;**
- ◆ **Каталогування;**
- ◆ **Принципи комплектування;**
- ◆ **Основи роботи у шкільній бібліотеці;**
- ◆ **Архівна справа (опціонально);**

Можливий також фокус на такі дисципліни (інформаційного характеру):

- ◆ **Створення та управління базами даних;**
- ◆ **Розробка веб – сайтів;**
- ◆ **Інформаційна архітектура.**

Навчальний план також може містити у собі дисципліни на кшталт менеджменту та педагогіки.

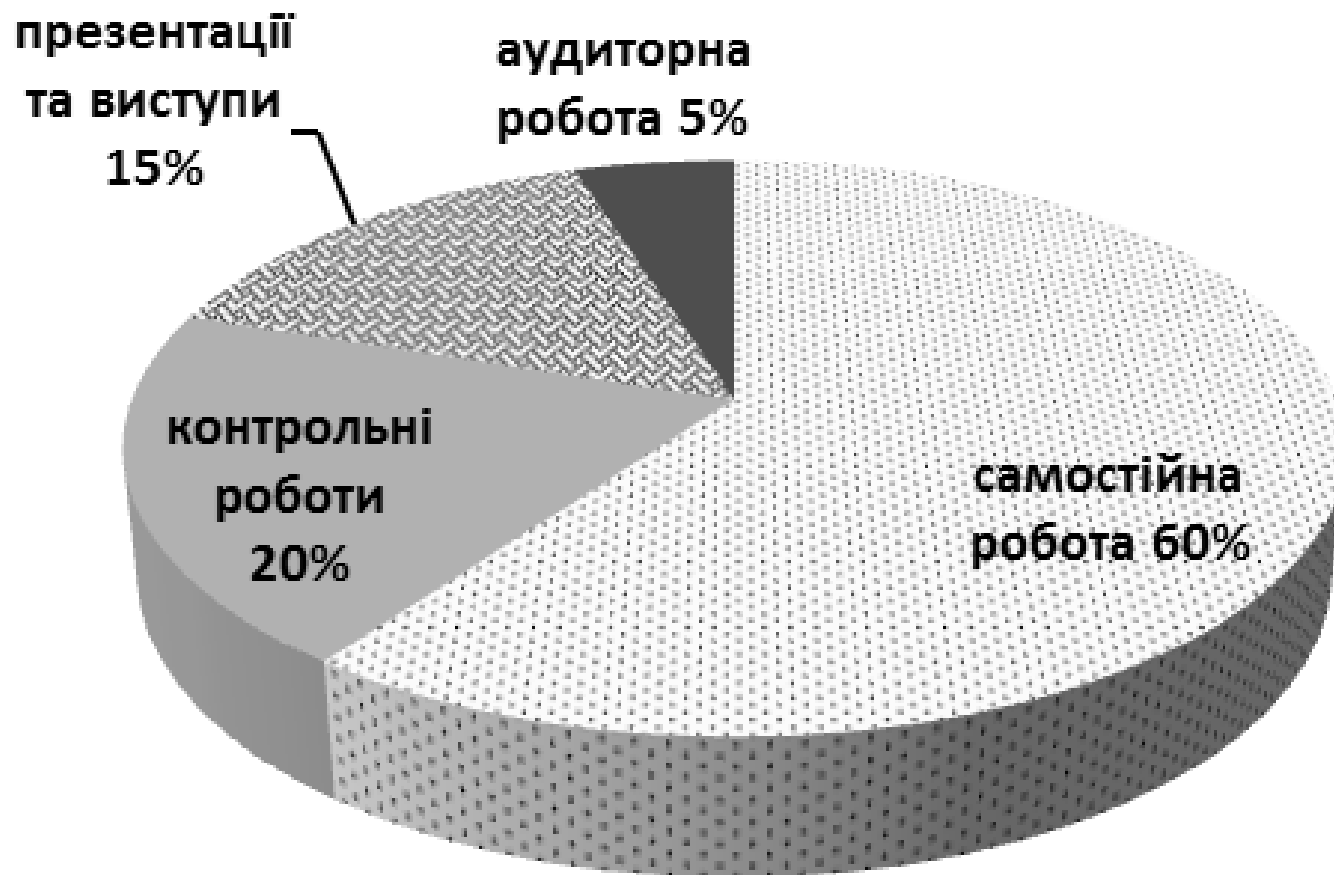

Оцінювання знань

- ◆ Оцінювання знань на програмі відбувається з урахуванням усіх компетентностей студента. Основну частку оцінки складають практичні завдання – 60 % ,
- ◆ контрольні роботи – 20 % ,
- ◆ презентації та колективна робота – 15 % ,
- ◆ аудиторна робота – 5 %

Критерії оцінки

Методи досліджень

Дослідницькі методи, які зазвичай використовують студенти при навчанні на програмі:

- ◆ **Експериментальне дослідження;**
- ◆ **Аналіз змісту;**
- ◆ **Історіографія;**
- ◆ **Інтерв'ю.**

Кар'єра

Ступінь магістра з бібліотекознавства та інформології надає право працювати за такими спеціальностями:

- ◆ Редактори у видавництвах;
- ◆ Інформаційні аналітики;
- ◆ Контент – менеджери;
- ◆ Адміністратори баз даних;
- ◆ Інформаційні брокери (виконують дослідження на замовлення);
- ◆ Інформаційні провайдери;
- ◆ Інформаційні систематики;
- ◆ Веб – майстри.

Професійні якості

В результаті навчання студент повинен отримати навички, необхідні для роботи бібліотекаря, а саме:

- ◆ **здатність до критичного мислення та здійснення наукового пошуку,**
- ◆ **комунікативні здібності,**
- ◆ **розуміння бібліотечної науки та суміжних дисциплін,**
- ◆ **усвідомлення ролі професійної етики,**
- ◆ **вміння пропагувати ресурси відкритого доступу,**
- ◆ **знання авторського права,**
- ◆ **вміння надавати кваліфіковані та якісні послуги**

Наголос на

- ◆ Велику увагу під час професійної підготовки бібліотекарів у США приділяють **авторському праву, захисту персональних даних та кодексу професійної етики**. Такі поняття є необхідними у подальшій діяльності, адже саме вони закладають підґрунтя професійній особистості. Як бачимо основні принципи та засади професії, важливість яких підкреслював Мелвіл Дьюї, залишаються актуальними й нині. Мабуть, саме тому, професія бібліотекаря у США **є важливою та потрібною**.

THE LIBRARIAN MUST
BE THE LIBRARIAN
MILITANT BEFORE HE
CAN BE THE LIBRARIAN
TRIUMPHANT.

MELVIL DEWEY

Дякую!

chukanovaso@ukma.kiev.ua